

FAKULTET FOR TEKNOLOGI OG REALFAG

EKSAMEN

Emnekode: KJ 111

Emnenavn: Generell kjemi

Dato: 8. desember 2015

Varighet: kl.09:00 - 13:00

Antall sider: 3

Tillatte hjelpmidler: Kalkulator med tomt minne. Pedersen: Kjemi Data.
Sire: ChemicaData. Steen: Gyldendals tabeller og
formler i kjemi (uten notater).

Merknader: Alle oppgaver skal besvares. Oppgavene vektes likt.

Oppgave 1

a) Svar kort på følgende spørsmål:

- i) Hvilken kjemisk egenskap kjennetegner en buffer?
- ii) Hva kjennetegner en redoks-reaksjon?
- iii) Hva er et oksidasjonsmiddel?
- iv) Beskriv en konsentrasjonscelle med egne ord.

b) Hvor mange ml 0,500 M H_2SO_4 -løsning må vi måle ut for å få 0,235 mol H_2SO_4 ? Hva er pH i denne løsningen?

c) Beregn pH i 2 L av bufferen CH_3COONa (1,0 M) / CH_3COOH (1,0 M) før og etter tilsetning av 0,4 mol NaOH. (Anta at volumet ikke endrer seg ved tilsetning av NaOH). For CH_3COOH : $K_a = 1,8 \times 10^{-5}$

d) Beregn cellepotensialet ved 25 °C for den galvaniske cellen som er gitt ved følgende celle-diagram:

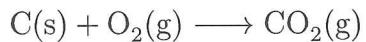
$$E_{\text{Cu}^{2+}/\text{Cu}}^{\circ} = +0,34 \text{ V}$$
$$E_{\text{Ni}^{2+}/\text{Ni}}^{\circ} = -0,25 \text{ V}$$

Oppgave 2

- a) Svar kort på følgende spørsmål:
- Hvordan defineres molar løselighet?
  - Hva er den matematiske sammenhengen mellom pH og pOH?
  - Hva mener vi med *den begrensende reaktanten* i en kjemisk reaksjon?
  - Skriv ned uttryket for løselighetsproduktet, K_{sp} , for forbindelsen $\text{Ca}_3(\text{PO}_4)_2$
- b) Magnesium inngår i en forbindelse som kalles magnesiumhydroksid, $\text{Mg}(\text{OH})_2$. Hva er formelmassen til $\text{Mg}(\text{OH})_2$, og hvilke oksidasjonstall har de ulike atomene i denne forbindelsen? Mg: 24,31 g/mol, O: 16,00 g/mol, H: 1,008 g/mol.
- c) En løsning av $\text{Mg}(\text{OH})_2$ blandes med saltsyre, HCl , og det dannes MgCl_2 og vann. Skriv opp en balansert likning for denne reaksjonen. Hvilken reaksjonstype er dette?
- d) Vi tilsetter 2,4 g $\text{Mg}(\text{OH})_2$ til 10 ml 2,0 M HCl . Hva blir pH i denne blandingen? (For $\text{Mg}(\text{OH})_2$, $K_{sp} = 1,1 \times 10^{-11}$)

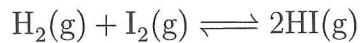
Oppgave 3

- a) Svar kort på følgende spørsmål:
- Hva mener vi med en ideell gass?
  - Hva sier Avogadros lov?
  - Hva kan du si om en kjemisk likevekt som har en veldig stor likevektskonstant?
  - Hva er forskjellen mellom systematiske navn og trivialnavn?
- b) Når karbon, C, brenner fullstendig i luft så skjer det en reaksjon som er gitt ved likningen:

Hvor mange liter luft, ved NTP, går med for å reagere med 1,00 kg karbon? Svaret oppgis med riktig antall signifikante siffer. (NTP: 0 °C, 1 atm) $R=0,082 \text{ L atm mol}^{-1}\text{K}^{-1}$

- c) For likevekten som er beskrevet under er likevektskonstanten, K, lik 62 ved 525 °C.

I et tomt kar på 1,00 L blir det ført inn 1,00 mol HI. Finn likevektskonsentrasjonene av H_2 , I_2 og HI.

- d) Angi korrekte systematiske navn på følgende forbindelser:
1) CuCl_2 , 2) $\text{Fe}_2(\text{SO}_4)_3$, 3) MnO_2 , 4) SO_3 , 5) KOH , 6) H_2SO_4 .

Oppgave 4

a) Svar kort på følgende spørsmål:

- i) Hva kjennetegner en eksoterm reaksjon?
  - ii) Hvordan påvirkes en eksoterm reaksjon av en temperaturøkning?
  - iii) Hvilket fortegn har entalpiendringen for en eksoterm reaksjon?
  - iv) Definer spesifikk varmekapasitet
- b) Mange kokker har NaHCO_3 for hånden når de jobber på kjøkkenet til bruk hvis det tar fyr i fett eller olje. Likningen for dekomponeringen av NaHCO_3 som skjer når det brukes som brannslukker er:

Beregn entalpiendringen for denne reaksjonen ved å benytte deg av tabellverdier for standard dannelsesentalpi, ΔH_f^0 . Tabellverdiene du trenger er listet opp i tabell 1 under.

Tabell 1: Standard dannelsesentalpi

Forbindelse	ΔH_f^0 (kJ/mol)
$\text{H}_2\text{O}(\text{g})$	-241,8
$\text{CO}_2(\text{g})$	-393,5
$\text{Na}_2\text{CO}_3(\text{s})$	-1131
$\text{NaHCO}_3(\text{s})$	-947,7

c) Ranger følgende bindingstyper etter økende ionisk karakter:

- 1) Ionebinding, 2) upolar kovalent binding, 3) polar kovalent binding.
- d) En kobberbit ble varmet opp til 120 °C, og så plassert inne i en isolert beholder som inneholdt 200 g vann ved 25,0 °C. Sluttemperaturen til blandingen var 26,5 °C. Hvor mye varme ble absorbert av vannet? Hvor mye varme ble avgitt av kobberbiten? Hva var massen til kobberbiten?

Spesifikk varmekapasitet for $\text{H}_2\text{O}(\text{l})$ ved 25,0 °C: 4,18 $J \text{ g}^{-1}\text{K}^{-1}$. Spesifikk varmekapasitet for $\text{Cu}(\text{s})$ ved 25,0 °C: 0,387 $J \text{ g}^{-1}\text{K}^{-1}$